

תרגילים 1: תורת המספרים

שאלה 1 מצאו את הפירוק מנה-שארית של השלמים הבאים:

(א) $a = 7503, b = 81$

(ב) $a = -7503, b = 81$

(ג) $a = 81, b = 7503$

(ד) $a = -81, b = 7503$

שאלה 2 יהיו $a, b, n > 0$ שלמים. הוכיחו כי $a \bmod n = b \bmod n$ אם ורק אם $a \equiv b \pmod{n}$.

שאלה 3 מצאו שלמים s, t, d עבורם $12327s + 409t = d$.

שאלה 4 הוכיחו כי 7563 ו-526 מספרים זרים.

שאלה 5 יהיו a, b מספרים שלמים.

הוכיחו שאם קיימים שלמים s, t כך ש- $sa + tb = 1$ אז a ו- b זרים.

שאלה 6 יהיו a, b, n מספרים שלמים. הוכיחו את הטענה הבאה:

אם השלושה תנאים הבאים מתקיימים:

(1) a ו- b זרים,

(2) $a \mid n$,

(3) $b \mid n$,

אז $ab \mid n$.

שאלה 7 הוכיחו את הטענות הבאות:

(א) $\gcd(ma, mb) = m \gcd(a, b)$

(ב) אם $m > 0$ ואם $a \mid m$ ו- $b \mid m$ אז $\gcd\left(\frac{a}{m}, \frac{b}{m}\right) = \frac{\gcd(a, b)}{m}$.

(ג) המספרים $\frac{a}{\gcd(a, b)}$ ו- $\frac{b}{\gcd(a, b)}$ מספרים זרים.

(ד) אם $c \mid ab$ ו- c זר ביחס ל- b אז $c \mid a$.

(ה) אם a, c מספרים זרים ואם b, c מספרים זרים אז $c \mid ab$ מספרים זרים.

$$\gcd(a, b) = \gcd(a + cb, b) \quad (1)$$

שאלה 8 יהיו a, m מספרים זרים. הוכיחו כי $ab \equiv ac \pmod{m}$ אם ורק אם $b \equiv c \pmod{m}$.

שאלה 9 יהיו a, m מספרים (לא בהכרח זרים). הוכיחו כי $ab \equiv ac \pmod{m}$ אם ורק אם $b \equiv c \pmod{\frac{m}{\gcd(a, m)}}$.

שאלה 10

(א) חשבו את $\gcd(285, 89)$.

(ב) מצאו שלמים s, t, d עבורם $285s + 89t = d$.

שאלה 11 הוכיחו: אם $a \mid bc$ ו- $a \nmid b$ אז $a \mid c$.

שאלה 12

(א) הוכיחו: אם a, b זרים אז קיים c עבורו $ac \equiv 1 \pmod{b}$.

(ב) הוכיחו: אם a, b לא זרים אז לא קיים c עבורו $ac \equiv 1 \pmod{b}$.

שאלה 13

(א) הוכיחו: אם $a \equiv b \pmod{m}$ אז $a + c \equiv b + c \pmod{m}$.

(ב) הוכיחו: אם $a \equiv b \pmod{m}$ ו- $c \equiv d \pmod{m}$ אז $ac \equiv bd \pmod{m}$.

(ג) הוכיחו: אם $a \equiv b \pmod{m}$ אז $a^n \equiv b^n \pmod{m}$.

שאלה 14

(א) חשבו את $\gcd(285, 89)$.

(ב) מצאו שלמים s, t, d עבורם $285s + 89t = d$.

שאלה 15 הוכיחו: אם $a \mid bc$ ו- $a \nmid b$ אז $a \mid c$.

שאלה 16

(א) הוכיחו: אם a, b זרים אז קיים c עבורו $ac \equiv 1 \pmod{b}$.

(ב) הוכיחו: אם a, b לא זרים אז לא קיים c עבורו $ac \equiv 1 \pmod{b}$.

שאלה 17

(א) הוכיחו: אם $a \equiv b \pmod{m}$ אז $a + c \equiv b + c \pmod{m}$.

(ב) הוכיחו: אם $a \equiv b \pmod{m}$ ו- $c \equiv d \pmod{m}$ אז $ac \equiv bd \pmod{m}$.

(ג) הוכיחו: אם $a \equiv b \pmod{m}$ אז $a^n \equiv b^n \pmod{m}$.

שאלה 18 יהי $m \geq 2$ שלם. הוכיחו או הפריכו על ידי דוגמה נגדית את הטענות הבאות:

(א) m מספר ריבועי אם ורק אם כל אחד מהגורמים הראשוניים שלו מופיע עם חזקה זוגית בפירוק לראשוניים שלו.

(ב) אם \sqrt{m} מספר רצונלי אזי m מספר ריבועי.

(ג) אם m הוא לא מספר ריבועי אזי \sqrt{m} לא רציונלי.

שאלה 19 הוכיחו או הפריכו:

(א) $54 \equiv 3 \pmod{17}$

(ב) $56 \equiv 3 \pmod{2}$

(ג) $578 \equiv 9 \pmod{1}$

(ד) $-23 \equiv 4 \pmod{9}$

(ה) $1001 \equiv 1 \pmod{7}$

(ו) $2025 \equiv 5 \pmod{10}$

(ז) $85 \equiv -3 \pmod{11}$

(ח) $2^8 \equiv 1 \pmod{5}$

(ט) $45 \equiv 5 \pmod{8}$

(י) $72 \equiv -1 \pmod{9}$

שאלה 20 חשבו:

(א) $12^5 + 2^5 \pmod{11}$

(ב) $7^4 + 3^5 \pmod{5}$

(ג) $9^6 - 4^7 \pmod{7}$

(ד) $5^{2025} \pmod{13}$

(ה) $2^{100} + 2^{50} \pmod{3}$

(ו) $10^{2025} \pmod{9}$

(ז) $14^{12} \pmod{13}$

(ח) $8^{17} - 3^{17} \pmod{5}$

(ט) $6^{20} + 1 \pmod{7}$

(י) $11^{30} \pmod{12}$

שאלה 21

(א) אם $x \equiv 3 \pmod{7}$ ו- $y \equiv 5 \pmod{7}$, חשבו $4x - 3y \pmod{7}$.

(ב) אם $x \equiv 2 \pmod{9}$ ו- $y \equiv 7 \pmod{9}$, חשבו $xy^2 \pmod{9}$.

(ג) אם $a \equiv 11 \pmod{15}$ ו- $b \equiv -4 \pmod{15}$, חשבו $(2a + 5b) \pmod{15}$.

(ד) אם $p \equiv 4 \pmod{6}$ ו- $q \equiv -1 \pmod{6}$, חשבו $p^2q \pmod{6}$.

(ה) אם $r \equiv 17 \pmod{20}$ ו- $s \equiv 13 \pmod{20}$, חשבו $(r - s)(r + s) \pmod{20}$.

שאלה 22

(א) הוכיחו: אם $a \equiv c \pmod{n}$ ו- $b \equiv d \pmod{n}$ אז לכל $u, v \in \mathbb{Z}$ מתקיים:

$$ua + vb \equiv uc + vd \pmod{n}.$$

(ב) הוכיחו באינדוקציה: אם $a \equiv c \pmod{n}$ אז לכל $k \in \mathbb{N}$ מתקיים:

$$a^k \equiv c^k \pmod{n}.$$

(ג) הוכיחו: אם $a \equiv c \pmod{n}$ אז לכל פולינום $P(x)$ עם מקדמים שלמים מתקיים:

$$P(a) \equiv P(c) \pmod{n}.$$

(ד) תנו דוגמה לכך שמ- $ac \equiv bc \pmod{n}$ לא נובע $a \equiv b \pmod{n}$.

(ה) הוכיחו: אם $\gcd(c, n) = 1$ לכל n ו- $ac \equiv bc \pmod{n}$ אז $a \equiv b \pmod{n}$.

(ו) תנו דוגמה עם $\gcd(c, n) \neq 1$ שבה $ac \equiv bc \pmod{n}$ אך $a \not\equiv b \pmod{n}$.

שאלה 23

אם $x \equiv 5 \pmod{12}$ ו- $y \equiv 8 \pmod{12}$, חשבו:

(א) $x + y \pmod{12}$

(ב) $x - y \pmod{12}$

(ג) $xy \pmod{12}$

(ד) $x^3 + 2y \pmod{12}$